

Захоўвай, кніга, агонь Перамогі!

С Днем Победы
Знаю. Помню. Горжусь

рэкамендацыйны бібліяграфічны
спіс літаратуры

Захоўвай, кніга, агонь Перамогі!: рэкамендацыйны бібліяграфічны спіс літаратуры / ДУК «Лёзненская ЦБС», Цэнтральная раённая бібліятэка; склад. і рэд. А.С. Кажэрава. – Лёзна, 2020. – 10 с.: іл.

У рэкамендацыйны спіс літаратуры ўвайшлі лепшыя кнігі аб вайне знакамітых беларускіх пісьменнікаў з фонду раённай бібліятэкі. Яны дапамогуць пранікнуцца пачуццём павагі да гістарычнага мінулага сваёй краіны, да людзей, якія змаглі выстаяць у самых трагічных момантах ваеннага часу.

Уступ

У 2020 годзе – знамянальная дата, 75 год Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне. Падзеі тых незабыўных дзён з кожным годам аддаляюцца ад нас, але не гасне подзвіг ветэранаў, якія перамаглі фашызм у жорсткай барацьбе. Пад мірным небам падростае новае пакаленне дваццаць першага стагоддзя. Для іх Вялікая Айчынная вайна – гэта далёкая гісторыя.

Уявіць гэты подзвіг ва ўсіх дэталях, узнавіць гераічныя і трагічныя старонкі мінулага дапамагае літаратура. Письменнікі-франтавікі пісалі пра суровую і трагічную ваенную і пасляваенную рэчаіснасць. Іх творы – праўдзівое сведчанне таго часу, калі Савецкая краіна ваявала і перамагла. Прачытаныя кнігі пра вайну могуць зачапіць сэрца, дадаць кроплю дабрыві і ўвагі тым, хто прайшоў гэтую вайну, бачыў яе жакі, дапамогуць ўсвядоміць каштоўнасці мірнага жыцця.

Нягледзячы на вельмі неспрыяльныя абставіны ў часы Вялікай Айчыннай вайны, беларуская літаратура працягвала развівацца.

Беларуская проза ваеннай пары ў адпаведнасці з патрабаваннямі часу выяўляла сябе найперш у патрыятычнай публіцыстыцы як самым аператыўным жанры. Акрамя гэтага, назіраліся спосабы напісаць творы буйных жанраў – рамана і аповесці.

З вышыні дасягненняў беларускай прозы асабліва бачны ідэйна-мастацкія вартасці лепшых твораў Вялікай Айчыннай вайны. Творчыя набыткі нашых пісьменнікаў таго часу абумовілі поспех сучасных празаікаў, якія па агульнаму прызнанню чытачоў і крытыкаў казалі свае важнае слова пра гераізм народа і тую трагедыю, якую ен перажываў.

- 1. Адамович, А. Блокадная книга / А. Адамович, Даниил Гранин. – Минск: Мастацкая літаратура, 2015. – 575 с.**

В книге рассказывается о муках осажденного фашистами Ленинграда, о героизме и невыносимых условиях, выпавших на долю его жителей, сумевших в нечеловеческих условиях девятистодневной блокады сохранить свое достоинство, свой город.

- 2. Адамовіч, А. Хатынская аповесць / А. Адамовіч. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1989. – 237 с.: іл.**

Гэта кніга прысвечана партызанскаму руху ў Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Аўтар з болем і гневам раскрывае страшэнныя трагедыі тысяч беларускіх вёсак, знішчаных фашыстамі. Гэта аповесць аб нязломнай сіле чалавечага духу, аб гераічным супраціўленні людзей фашысцкім акупантам.

- 3. Адамовіч, А. Я з вогненнай вёскі / А. Адамовіч [і інш.]. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1983. – 439 с.**

Гэта кніга-дакумент, у якой сабраны запісанныя аўтарамі сведчання ўцалелых жыхароў з сотняў беларускіх вёсак, спаленных фашыстамі разам з людзьмі.

У кнігу ўвайшлі ўспаміны толькі тых, якія самі перажылі жудасны лёс сваіх аднавяскоўцаў.

4. **Алексіевіч, С.А. Апошнія сведкі:** кніга недзіцячых расказаў / С.А. Алексіевіч. – Мінск: Юнацтва, 1985. – 189 с.

Гэта кніга – своеасаблівая анталогія народнай памяці, яшчэ адно абвінавачванне жорсткасці і бесчалавечнасці фашызму.

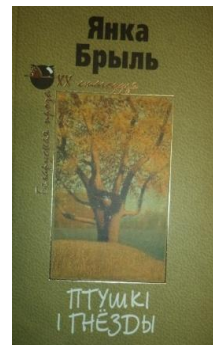
5. **Арабей, Л. Сузор'е Вялікай Мядзведзіцы:** раман / Л. Арабей. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1980. – 431 с.: іл.

Для фашызму не існавала ніякіх каштоўнасцей, ён нішчыў усё – мастацтва, навуку, хараство, каханне. У рамане паказана, як ва ўмовах Заходняй Беларусі нарастаў пратэст народа супраць фашысцкай акупацыі, як далучаліся да барацьбы ўсё новыя патрыёты, як аб'ядноўвалі свае сілы савецкія і польскія партызаны.

6. **Брыль, Я. Птушкі і гнёзды:** выбраннае / Я. Брыль. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2006. – 463 с. – (Беларуская проза XX стагоддзя).

Аўтар аддаў герою многае з перажытага ім самім: нялёгкае дзяцінства ва ўмовах былой Заходняй Беларусі, службу ў польскай арміі, нямецкі палон, уцёкі і ўдзел у партызанскай барацьбе. Але раман не з'яўляецца аўтабіяграфічным, гэта расказ пра шлях да святла, пра яшчэ адно месца ў страі яго абаронцаў.

- 7. Быкаў, В. Дажыць да світаньня:** аповесці / В. Быкаў. – Мінск: Юнацтва, 1990. – 494 с.: іл.

Падзеі першых месяцаў вайны ўваскрашаюцца ў гэтай аповесці. Невялікая група савецкіх воінаў адпраўляецца ў варожы тыл, каб знішчыць нямецкую базу боепрыпасаў. Пры пераходзе лініі фронту гінуць некалькі чалавек, а астатнія прыходзяць на месца, але базы ўжо няма.

- 8. Галіноўская, Н. Няма даравання вайне:** вершы і паэма / Н. Галіноўская. – Мінск: Чатыры чвэрці, 2014. – 66 с. – (Дзеці вайны).

У кнігу лаўрэата Літаратурнай прэміі імя Я. Маўра, вядомай паэтэсы Ніны Галіноўскай увайшлі вершы і паэма “Пра дзяўчынку Галінку”, прысвечаныя падзеям Вялікай Айчыннай вайны. Паэма носіць аўтабіяграфічны характар.

- 9. Кулаковский, А. Встречи на росстанях:** роман / А. Кулаковский. – Минск: Мастацкая літаратура, 1982. – 352 с.: ил. – (Белорусский роман).

...Они были еще совсем молоды и только начинали жизнь. Горячо полюбили друг друга, мечтали вместе жить и работать. Но разразилась война, все изменилось. Андрей взял в руки оружие, а Вера эвакуировалась в глубокий тыл.

На страницах книги автор рассказывает о том, как сложилась судьба этих людей в годы войны, какие трудности им пришлось преодолеть.

- 10. Леванович, Л.К. Щеглы:** роман, рассказы: пер. с бел. яз. / Л.К. Леванович. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2012. – 398 с.

В центре романа семья фронтовика Матвея Сахуты. Его жена Катерина растит в землянке пятерых детей. Автор показывает своих героев в работе и любви, раскрывает их духовный мир, пытается осмыслить трудное и противоречивое послевоенное время с высоты сегодняшнего дня.

- 11. Лыньков, М. Незабываемые дни:** роман в 4-х кн. / М. Лыньков. – Минск: Беларусь, 1969. – 607 с.: ил. – (Белорусский роман).

У кнізе паўстае хвалюючы вобраз магутнага народа, які ўзняўся на рашучую барацьбу супраць ворага. Аўтар, працуючы над творам, уважліва вывучаў гістарычны матэрыял, выкарыстоўваў асабістыя расказы многіх удзельнікаў баёў – ад салдат да генералаў. Невыпадкава ў кнізе ёсць гістарычныя асобы, якія дзейнічаюць пад сваімі сапраўднымі імёнамі.

- 12. Навуменка, І. Сасна пры дарозе:** раман / І. Навуменка. – Мінск: Народная асвета, 1980. – 336 с.: іл.

“Сасна пры дарозе”, “Ветер в соснах”, “Сорок трэці” – першая ваенная трылогія беларускага пісьменніка Івана Навуменкі.

Твор прысвечаны барацьбе савецкага народа супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў у гады Вялікай Айчыннай вайны.

- 13. Новиков, И. Руины стреляют в упор:** документальная повесть / И. Новиков. – Минск: Беларусь, 1969. – 435 с.: ил.

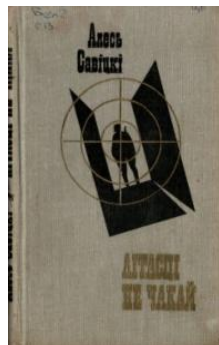
Гэта аповесць – помнік тым, хто не пашкадаваў свайго жыцця ў барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы. Твор расказвае аб гераічнай барацьбе мінскіх падпольшчыкаў, аб іх ролі ў разгортванні партызанскага руху на Беларусі.

- 14. Савіцкіў, А. Літасці не чакай:** раман / А. Савіцкіў. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1982. – 398 с.: іл.

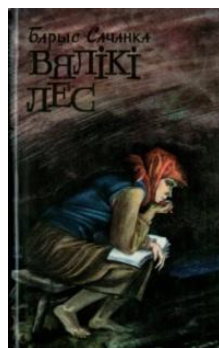
Аўтар малюе шырокае палатно партызанскага руху рэспублікі ў гады Айчыннай вайны, паказвае мужнасць савецкіх людзей у барацьбе за незалежнасць бацькаўшчыны.

Гэты раман пра тых, хто аддаў жыццё за шчасце і свабоду Радзімы, хто змагаўся і перамог.

- 15. Сачанка, Б. Вялікі лес:** раман у 3-х кн. / Б. Сачанка. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1980. – 984 с.

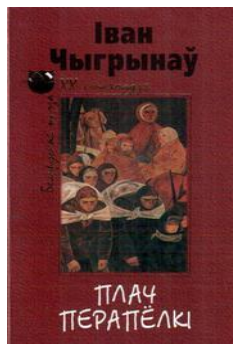
У аснову рамана пакладзены падзеі, што адбываліся на Палессі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Аповядаецца пра тых, хто вядзе арганізаваную барацьбу з захопнікамі, пра лёс аднавяскоўцаў, пра арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху на Палессі, пра тых, хто не схіліў галаву перад ворагам.

16. Чыгрынаў, І. Плач перапёлкі:
раман / І. Чыгрынаў. – Мінск:
Мастацкая літаратура, 1984. – 367 с.

“Плач перапелкі”, “Апраўданне крыві”, “Свае і чужынцы”, “Вяртанне да віны” – трылогія, у якой паказан пачатак Вялікай Айчыннай вайны, першыя яе месяцы.

Аўтар паказвае, як няпроста было разабрацца ў тым, што адбывалася, у якіх складаных умовах фашыскага тэрору і правакацый пачыналі сваю дзейнасць падпольшчыкі і першыя партызанскія групы.

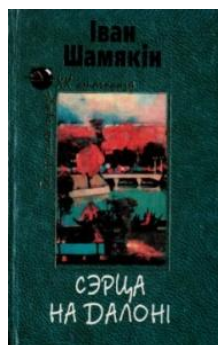
17. Шамякин, И. Возьму твою боль:
роман / И. Шамякин. – Москва:
Советский писатель, 1980. – 383 с.

Галоўны герой рамана Іван Батрак, дзяцінства якога прыйшлося на цяжкія гады Вялікай Айчыннай вайны, заняты мірнай працай хлебараба. Але вяртанне ў вёску былога паліцая, які ўдзельнічаў у расстрэле маці Івана, разварушыла боль, памяць аб мінулым...

18. Шамякин, И. Сердце на ладони:
роман / И. Шамякин. – Минск:
Мастацкая літаратура, 2001. – 414 с.

У рамане ўзнікаюцца праблемы грамадзянскай адказнасці чалавека перад самім сабой, народам, гісторыя. Драматызм твора застаўляе чытача задумацца над урокамі вайны.

Кожная прачытаная кніга аб вайне – гэта асабісты ўклад у захаванне памяці аб гераізме і мужнасці ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны.

Складальнік і рэдактар

А.С. Кажэрава

Наш адрас:

г.п. Лёзна, вул. Леніна, 65

тэл.: 5-17-54, 5-17-67

E-mail: libliozno@rambler.ru

Web-сайт: lioznolib.ucoz.ru

75

лет
со дня

Победы

1945-2020

